

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่ชนบทยากจน จังหวัดอุทัยธานี" ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้จัดทำเนื้องานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เขตพื้นที่ชนบทยากจนอำเภอบ้านไร่ อำเภอกัทพัตน์ อำเภอลานสัก และอำเภอสว่างอารมณ์ ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 169 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ครูผู้จัดทำเนื้องานโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนละ 1 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างร้อยละ 70 ของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ได้โรงเรียนแยกตามรายอำเภอ ดังนี้
อำเภอบ้านไร่จำนวน 42 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร 92 คน
อำเภอกัทพัตน์จำนวน 25 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร 50 คน
อำเภอลานสักจำนวน 25 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร 50 คน
และอำเภอสว่างอารมณ์จำนวน 22 โรงเรียน ตัวอย่างประชากร 44 คน
รวมโรงเรียนทั้งสิ้น 118 โรงเรียน ตัวอย่างประชากรรวม 236 คน

238

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามสภาพทั่วไปของโรงเรียน

และสภาพการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ

วิธีสร้างแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ ความมุ่งหมายในการจัด หลักและวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ประถมศึกษาจากเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัยต่าง ๆ และสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบุคคลากรผู้เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
3. นำแบบสอบถามไปหาความตรง (Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ซึ่งเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ได้ตรวจพิจารณา และประมวลแนวคิดต่าง ๆ แล้วนำมาแก้ไขให้เหมาะสม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่ชนบทยากจน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 20 คน จาก 10 โรงเรียนในอำเภอ บ้านไร่ และอำเภอสว่างอารมณ์ นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่า $r = .90$ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยัง เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อขอ ความร่วมมือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ได้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทั้ง 4 อำเภอ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งรับคืนด้วยตัวเอง โดยได้รับความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เริ่มตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2528 ถึง วันที่ 9 มีนาคม 2528
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 210 ฉบับ จาก 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาค่าสถิติ และแปลผลดังนี้

1. ตอนที่ 1 เรื่องรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทั่วไปของโรงเรียน และสภาพการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบตรวจคำตอบผู้วิจัยได้นำมาแจกแจงความถี่ของคำตอบ คิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง
2. ตอนที่ 2 ความคิดของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมาแจกแจงความถี่ ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วหาค่าเฉลี่ย
3. ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นในแต่ละอันดับดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก เท่ากับ 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแล้วนำมาเทียบระดับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 อยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 อยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 อยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 อยู่ในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 80)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

\bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum fX$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดคูณด้วยความถี่

N แทนจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 83)

$$\text{ใช้สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$S.D.$ แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ แทนผลรวมของคะแนนคูณความถี่

$\sum fX^2$ แทนผลรวมของกำลังสองของคะแนนคูณความถี่

N แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละข้อ